

Uchwała nr 15/2025

VII Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

z dnia 7 lutego 2025 roku

w sprawie opinii o możliwości spłaty pożyczki na wyprzedzające finansowanie inwestycji przez Gminę Bałtów

VII Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodniczący: Monika Dębowska-Sołtyk

Członkowie: Ewa Midura
Zbigniew Rękas

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2025 r. wniosku Wójta Gminy Bałtów o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki na wyprzedzające finansowanie inwestycji w kwocie 2.142.797,00 zł, działając na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) uchwała, co następuje:

opiniuje się pozytywnie możliwość spłaty przez Gminę Bałtów pożyczki w kwocie 2.142.797,00 zł na wyprzedzające finansowanie zadania realizowanego z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej dotyczącego inwestycji pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami, pompowniami ścieków i ich zasilaniem energetycznym w mc. Wólka Bałtowska-Bałtów -I etap”.

Uzasadnienie

W dniu 30 stycznia 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach wpłynął wniosek Wójta Gminy Bałtów Znak: FN.3020.1.2025 z dnia 28 stycznia 2025 r. dotyczący wydania opinii o możliwości spłaty przez Gminę Bałtów pożyczki w kwocie 2.142.797,00 zł na wyprzedzające finansowanie zadania realizowanego z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej dotyczącej inwestycji pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami, pompowniami ścieków i ich zasilaniem energetycznym w mc. Wólka Bałtowska-Bałtów - I etap”.

Podstawą wydania niniejszej opinii są niżej wskazane uchwały Rady Gminy w Bałtowie:

1. Uchwała nr X/54/2024 z dnia 30 grudnia 2024 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Bałtów na 2025 rok ze zmianami w szczególności wynikającymi z uchwały nr XI/61/2025 w sprawie zmian w budżecie Gminy Bałtów na 2025 rok.
2. Uchwała nr X/55/2024 z dnia 30 grudnia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bałtów na lata 2025-2036 ze zmianami .

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. W myśl zaś art. 91 ust. 1 tej ustawy suma zaciągniętych kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych nie może przekroczyć kwot określonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Z powyższych przepisów wynika, że zaciąganie zobowiązań przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym przychodów zwrotnych z tytułu emisji obligacji, kredytów i pożyczek, nierozdzielnie związane jest z budżetem jednostki oraz z wieloletnią prognozą finansową. W budżecie jednostki określa się bowiem: deficyt budżetu i źródła jego finansowania, łączną kwotę przychodów, rozchodów, limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych obligacji (art. 212 ust. 1 pkt 3, pkt 4, pkt 5, pkt 6 ustawy o finansach publicznych). W wieloletniej prognozie finansowej określa się natomiast wydatki na obsługę długu, których wysokość ma wpływ na zachowanie relacji określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Kwota wydatków na obsługę długu zaplanowana w WPF w 2025 roku wynosi 620.000,00 zł natomiast ze złożonego wniosku wynika, że kwota odsetek z tytułu wnioskowanej pożyczki wynosić będzie 10.000,000 zł zatem należy stwierdzić, że wydatki na obsługę długu planowane z tytułu wnioskowanej pożyczki mieszczą się w założeniach WPF.

Analizując zdolność Gminy do wywiązania się z zobowiązania wynikającego z planowanej do zaciągnięcia pożyczki Skład Orzekający ustalił, co następuje:

Przeznaczenie pożyczki zgodne jest z postanowieniami art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych a kwota planowanej pożyczki nie przekracza limitu zobowiązań określonego w uchwale budżetowej Gminy Bałtów na 2025 r., w której ustalono limit zobowiązań m.in. na wyprzedzające finansowanie projektu realizowanego z udziałem środków unijnych w wysokości 2.142.797,00,00 zł (§ 9 pkt 2 uchwały), co z kolei odpowiada wymogom przepisów art. 212 ust. 1 pkt 6 w zw. art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający zwraca uwagę, iż pożyczka na wyprzedzające finansowanie, będąca przedmiotem niniejszej opinii planowana jest do spłaty po otrzymaniu refundacji w bieżącym roku budżetowym (2025). Tym samym jeżeli przyznana pomoc (środki) zostanie przekazana Gminie w powyższym terminie i spłata nastąpi faktycznie do końca roku 2025, to wnioskowana pożyczka uwzględniając jej krótkoterminowy charakter nie będzie miała wpływu zarówno na wielkość ogólnego zadłużenia Gminy, jak i na kształtowanie się indywidualnego wskaźnika spłat zobowiązań, o którym stanowi art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W świetle obowiązujących przepisów prawa możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego wyznacza reguła wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych zgodnie, z którą wysokość wskaźnika, stanowiącego górną dopuszczalną granicę obciążenia budżetu spłatami wcześniej zaciągniętych kredytów, pożyczek, wykupem papierów wartościowych oraz potencjalnymi spłatami kwot wynikającymi z udzielonych poręczeń i gwarancji nie może być wyższa od średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych

o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, co oznacza, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym kolejnym roku planowane obciążenie spłatą długu jest wyższe niż maksymalny wskaźnik ustalony dla danego roku. Możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego zdeterminowana jest zatem poziomem indywidualnego wskaźnika o którym mowa w przytoczonym przepisie. W latach 2022-2025 indywidualny wskaźnik zadłużenia wynikający z art. 243 ustawy o finansach publicznych będzie ustalany na podstawie art. 9 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 2500). Natomiast w roku 2026 i latach następnych do ustalenia relacji indywidualnego wskaźnika będą miały zastosowanie przepisy art. 296 c ustawy z dnia 8 listopada 2024 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1756)..

Z Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy wynika, iż w całym okresie objętym prognozą zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań.. W latach objętych wieloletnią prognozą finansową Gminy zachowana zostanie także zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą wydatki bieżące nie przewyższają dochodów bieżących. Skład Orzekający podkreśla, że wskazane w wieloletniej prognozie finansowej wskaźniki, ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji dochodów (w tym dochodów bieżących oraz majątkowych), jak również utrzymania poziomu wydatków oraz osiągnięcia zakładanych nadwyżek operacyjnych. W sytuacji wystąpienia nowych okoliczności, dotąd nieznanych, w których kondycja finansowa Gminy mogłaby ulec zmianie, niezbędne będzie dokonanie korekty prognozowanych wielkości, gdyby przyjęte założenia nie były osiągnięte.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Wójtowi Gminy Bałtów przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia..

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Monika Dębowska-Soltyk